

**SPECIJALNA BOLNICA
ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU
VARAŽDINSKE TOPLICE**

**PRAVILNIK
O SUZBIJANJU BOLNIČKIH INFEKCIJA
U SPECIJALNOJ BOLNICI VARAŽDINSKE TOPLICE**

Varaždinske Toplice, listopad 2023.

Temeljem članka 66. stavka 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN.br. 79/07, 113/08, 43/09, 22/14, 139/17, 114/18, 47/20, 134/20 i 143/21), članka 8. Pravilnika o standardima kvalitete zdravstvene zaštite i načinu njihove primjene (NN.br. 79/11.), odredbi Pravilnika o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (NN.br. 85/12 i 129/13.), članka 14. Statuta Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice, a na prijedlog ravnatelja, Upravno vijeće Specijalne bolnice Varaždinske Toplice na 117. sjednici održanoj dana 30. listopada 2023. godine, donosi

**PRAVILNIK
O SUZBIJANJU BOLNIČKIH INFEKCIJA
U SPECIJALNOJ BOLNICI VARAŽDINSKE TOPLICE**

Članak 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se uvjeti i način obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi, odnosno mjere, obveze i odgovornosti za zaštitu od bolničkih infekcija u Specijalnoj bolnici Varaždinske Toplice (u daljnjem tekstu: Bolnica).

Cjelovita zaštita od bolničkih infekcija u Bolnici provodi se izravno na temelju Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, Pravilnika o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, drugih propisa i uputa Ministarstva zdravstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), te ovog Pravilnika.

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku i aktima koji se donose na temelju njega, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Članak 2.

U cilju provedbe mjera za sprječavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, u Bolnici se osniva Povjerenstvo za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija.

Povjerenstvo za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) jest tijelo koje donosi program sprječavanja i suzbijanja bolničkih infekcija, te prati provođenje tog programa i analizira rezultate programa na godišnjoj razini.

Članove Povjerenstva čine:

- a) iz redova radnika Bolnice:
 - ravnatelj Bolnice ili njegov zamjenik,
 - pomoćnik ravnatelja za sestrinstvo-glavna sestra bolnice,
 - doktor medicine zadužen za kontrolu bolničkih infekcija (specijalist fizikalne medicine i rehabilitacije)
 - medicinska sestra-medicinski tehničar za kontrolu bolničkih infekcija
 - medicinska sestra za higijenu i zaštitu okoliša
- b) vanjski članovi, iz drugih zdravstvenih ustanova:
 - doktor medicine specijalist mikrobiolog (ako nije ujedno i liječnik za kontrolu bolničkih infekcija),
 - doktor medicine specijalist epidemiolog (ako nije ujedno i liječnik za kontrolu bolničkih infekcija),
 - doktor medicine specijalist infektolog (ako nije ujedno i liječnik za kontrolu bolničkih infekcija).

Ovisno o potrebama, za članove Povjerenstva mogu se imenovati i:

- predsjednik bolničkog povjerenstva za kvalitetu,
- predsjednik bolničkog povjerenstva za lijekove odnosno povjerenstva za antibiotike,
- predstavnici službi i odjela zdravstvenih djelatnosti,
- liječnici specijalisti i drugi radnici posebnih specijalnosti te drugi zdravstveni radnici Bolnice.

Članak 3.

Predsjednika, zamjenika predsjednika i članove Povjerenstva imenuje Upravno vijeće Bolnice, na prijedlog ravnatelja.

U slučaju kad Bolnica nema zaposlene radnike određene specijalnosti (mikrobiolog, epidemiolog, infektolog), Upravno vijeće će za člana Povjerenstva imenovati zdravstvenog radnika zaposlenog u drugoj zdravstvenoj ustanovi uz prethodnu suglasnost tog zdravstvenog radnika i ravnatelja zdravstvene ustanove u kojoj je zaposlen.

Članak 4.

U radu Povjerenstva, po potrebi, mogu sudjelovati i drugi radnici Bolnice.

Članak 5.

Zadaća Povjerenstva je izrada, predlaganje, organiziranje, praćenje, provođenje, kontrola i evidencija skupa mjera i postupaka za sprječavanje nastanka i širenja bolničkih infekcija, te drugi poslovi sukladno odredbama ovog Pravilnika, što uključuje i donošenje i revidiranje istih prema potrebama i u skladu s novim spoznajama.

Povjerenstvo obavlja slijedeće poslove:

1. donosi program za prevenciju i kontrolu infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi,
2. donosi godišnji plan prevencije i kontrole,
3. utvrđuje mjere za sprečavanje i suzbijanje infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi,
4. donosi pisane preporuke (postupovnike) za pojedine postupke u dijagnostici, liječenju i njezi pacijenata, uključujući i preporuke za smještaj i izolaciju pacijenata, kojima se smanjuje rizik prijenosa uzročnika infekcije,
5. donosi preporuke za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija kod zdravstvenih i nezdravstvenih radnika,
6. određuje stručne prioritete u suzbijanju infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi prema epidemiološkoj situaciji i postupke u okviru mjera za sprečavanje i suzbijanje infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi,
7. određuje prioritete u praćenju infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi i analizira kretanje infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi,
8. organizira sastanak najmanje jednom godišnje sa zaposlenicima s ciljem prenošenja informacija o zaključcima sa svojih sastanaka,
9. Upravnom vijeću Bolnice i Povjerenstvu Ministarstva zdravstva podnosi godišnje izvješće o radu, odnosno praćenju, sprječavanju i suzbijanju infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi,
10. surađuje s Povjerenstvom za lijekove, a po potrebi i s drugim povjerenstvima i tijelima Bolnice, te s drugim institucijama, službama i tijelima, sukladno važećim propisima.

Godišnji Plan prevencije i kontrole bolničkih infekcija koji Povjerenstvo donosi u skladu s mjerodavnim propisima temelji se na objektivnim analizama postojećeg stanja u ustrojstvenim i organizacijskim jedinicama, te na poduzimanju mjera za otklanjanje nađenih nepravilnosti koje pogoduju širenju bolničkih infekcija.

Članak 6.

Rad Povjerenstva odvija se na redovnim sastancima najmanje 2 puta godišnje, a po potrebi i češće, ovisno o učestalosti bolničkih infekcija i epidemiološkoj situaciji, kao i na izvanrednim sastancima.

Povjerenstvo donosi Poslovnik o svom radu.

Članak 7.

U sastavu Povjerenstva djeluje Tim za kontrolu bolničkih infekcija (u daljnjem tekstu: Tim), kojeg imenuje Bolničko povjerenstvo na prijedlog predsjednika, a čine ga:

- doktor medicine zadužen za kontrolu bolničkih infekcija (specijalist fizikalne medicine i rehabilitacije),
- pomoćnik za sestrinstvo-glavna sestra bolnice,
- medicinska sestra-tehničar zadužena za kontrolu bolničkih infekcija,
- medicinska sestra za higijenu i zaštitu okoliša,
- doktor medicine specijalist mikrobiolog,
- specijalist kliničke farmacije.

Tim se svakodnevno bavi provedbom, praćenjem i nadziranjem mjera za sprečavanje, suzbijanje i kontrolu bolničkih infekcija sukladno odredbama Pravilnika ministra zdravstva i ovog Pravilnika.

Ako doktor medicine specijalist mikrobiolog nije radnik Bolnice, Bolnica mora sklopiti ugovor sa specijalistom mikrobiologom za rad u Timu za kontrolu bolničkih infekcija u vremenu od najmanje 2 sata dnevno, a u svojstvu člana Tima, uz suglasnost doktora medicine s kojim se ugovor sklapa i ravnatelja zdravstvene ustanove u kojoj je zaposlen.

Doktor medicine zadužen za kontrolu bolničkih infekcija u Bolnici je po specijalnosti dr. med. spec. fizijatar, s temeljnom edukacijom i stečenim temeljnim kompetencijama za prevenciju i kontrolu bolničkih infekcija i iskustvom u području bolničkih infekcija, koji radi svakodnevno najmanje 2 sata na tim poslovima.

Članak 8.

Tim obavlja poslove predviđene Zakonom i drugim propisima, a osobito:

1. nadziranje provedbe preporuka, postupaka i mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija te praćenje i evaluaciju pojedinih mjera,
2. praćenje bolničkih infekcija prema utvrđenim prioritetima, izolatima od posebnog značenja,
3. pružanje savjetodavne i stručne pomoći u svakodnevnom radu, kao i pri pojavi grupiranja infekcija,
4. zbrinjavanje zdravstvenih radnika nakon profesionalne ekspozicije infektivnim bolestima, uključujući onima koje se prenose krvlju,

5. epidemiološko izviđanje u slučaju epidemije, prikupljanje i analiziranje podataka, utvrđivanje preporuka i mjera za suzbijanje epidemije,
6. organiziranje kontinuirane edukacije zdravstvenih i nezdravstvenih radnika,
7. sigurno pohranjivanje podataka.

Članak 9.

Medicinska sestra-tehničar za kontrolu bolničkih infekcija, u skladu s propisima i ovim Pravilnikom, te posebnim uputama Povjerenstva, obavlja slijedeće poslove:

- pruža sestrinski savjet u identifikaciji, prevenciji, provođenju i kontroli bolničkih infekcija,
- sudjeluje u praćenju bolničkih infekcija,
- identificira rizične postupke,
- sudjeluje u pripremi protokola za prevenciju i kontrolu infekcija i nadzire njihovo provođenje,
- sudjeluje u programima edukacije bolničkog osoblja,
- nadzire aseptičan rad svih radnika Bolnice,
- upotpunjuje protokole u kontroli bolničkih infekcija,
- u suradnji s liječnikom specijalistom za kontrolu bolničkih infekcija koordinira i provodi kontinuiranu edukaciju zdravstvenog i nezdravstvenog osoblja iz područja bolničkih infekcija,
- prati i prepoznaje potrebu te preporuča izolaciju bolesnika zahvaćenih infekcijom,
- vodi evidenciju zdravstvenih radnika u vezi praćenja i širenja bolničkih infekcija – imunizacija, kemoprofilaksa i seroprofilaksa,
- prikuplja i pohranjuje prijave bolničkih infekcija,
- vodi evidenciju bolničkih infekcija,
- vodi zapisnike na sastancima Povjerenstva i obavlja druge administrativno-tehničke poslove za Povjerenstvo,
- obavlja i druge poslove po nalogu predsjednika Povjerenstva.

Medicinska sestra-tehničar zadužena za kontrolu bolničkih infekcija jest medicinska sestra s dodatnom edukacijom i stečenim temeljnim zvanjima za prevenciju i kontrolu bolničkih infekcija iz područja infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi i koja radi puno radno vrijeme, a stručno je odgovorna liječniku zaduženog za kontrolu bolničkih infekcija

Broj medicinskih sestara za kontrolu bolničkih infekcija ovisi o broju kreveta i vrsti bolesnika u Bolnici, sukladno Pravilniku Ministarstva zdravstva.

Medicinska sestra iz prethodnog stavka ne može raditi i druge poslove pored poslova koji se odnose na bolničke infekcije.

Članak 10.

Liječnik za kontrolu bolničkih infekcija u skladu s propisima i ovim Pravilnikom, te posebnim uputama Povjerenstva ima sljedeće kompetencije:

- konzultant je na području bolničkih infekcija,
- stručno pomaže u radu Povjerenstva za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija,
- savjetuje ravnatelja i nadležna tijela Bolnice u poslovima koji se tiču prevencije i kontrole infekcija, te ukazuje na važnost suzbijanja bolničkih infekcija kao bitnog

elementa sigurnosti bolesnika i sprečavanja nastanka negativnog utjecaja na ljudske resurse i troškove poslovanja,

- uključen je u postavljanje standarda kvalitete sa stajališta prevencije bolničkih infekcija,
- u suradnji s ostalim članovima Povjerenstva priprema i predstavlja nacrt programa za prevenciju i kontrolu bolničkih infekcija,
- sudjeluje u revidiranju i evaluiranju programa prevencije i kontrole infekcija prema najnovijim propisima i preporukama te zadnjim nacionalnim i lokalnim podacima,
- sudjeluje u izradi programa edukacije i aktivnostima prevencije infekcija za radnike ustanove,
- formulira opseg, metodologiju i organizaciju sustava praćenja bolničkih infekcija te odabire i definira prikladne indikatore,
- analizira podatke upotrebom prikladnih epidemioloških metoda, mjera i testova,
- upravlja epidemijom u Bolnici ili izvan Bolnice te provodi deskriptivno i analitičko istraživanje epidemije,
- priprema postupovnike za prevenciju infekcija u skladu s nacionalnim ili lokalnim protokolima,
- promovira značenje kontrole rezistencije na antibiotike te priprema plan za redukciju rezistencije na antibiotike,
- prati rezistenciju na antibiotike te sudjeluje u nacionalnim i međunarodnim sustavima praćenja,
- pridonosi edukaciji zdravstvenih radnika o upotrebi antibiotika,
- predlaže i odabire prikladne metode i proizvode za dekontaminaciju,
- predlaže prikladne mjere za prevenciju i kontrolu infekcija prilikom upravljanja hranom, vodom, rubljem, zrakom, otpadom i dr.

Članak 11.

Svi radnici Bolnice obvezni su, u djelokrugu svojih poslova, skrbiti o sprečavanju i suzbijanju bolničkih infekcija i provoditi usvojene mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija u Bolnici, sukladno propisima i pravilima struke, a u okviru suvremenih saznanja iz tog područja.

Članak 12.

Edukaciju o načelima i praksi prevencija bolničkih infekcija moraju proći svi zdravstveni i nezdravstveni radnici koji mogu doći u kontakt s bolesnicima ili medicinskom opremom. Edukacija se obavezno provodi za novo zaposlene radnike, a zatim periodički prema godišnjem planu, za sve radnike koji imaju obvezu pohađanja iste.

Način obavljanja edukacije kao i njezino trajanje, propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, koje donosi Ministarstvo zdravstva.

Članak 13.

Sve ustrojstvene jedinice Bolnice dužne su poduzimati mjere za otklanjanje mogućeg izvora infekcije, kao i sprečavanje širenja infekcija kako to odredi Povjerenstvo, te omogućiti

provođenje mikrobiološkog nadzora i ostalih radnji predviđenih mjerodavnim propisima i ovim Pravilnikom.

Za pravilnost primjene medicinskih postupaka odgovorni su voditelji ustrojstvenih jedinica.

Članak 14.

Članovi Povjerenstva za svoj rad odgovorni su Upravnom vijeću, a za provedbu mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija odgovoran je ravnatelj.

Članak 15.

Praćenje infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi obavlja se kroz kontinuirano prikupljanje podataka iz medicinske dokumentacije bolesnika, te se odvija prema planu kojeg donosi Povjerenstvo za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, a obuhvaća podatke o strukturi i procesu prevencije i kontrole infekcija, kao i podatke o infekcijama kao ishodu zdravstvene skrbi (učestalost i vrste infekcija, vrste pojedinih uzročnika, učestalost alertnih mikroorganizama, rezistencija na antibiotike). Metodologija praćenja infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi treba biti u skladu s metodologijom ECDC-a, kako bi se mogle provoditi nacionalne i međunarodne usporedbe rezultata praćenja.

Članak 16.

Svaka sumnja ili utvrđena bolnička infekcija obvezatno podliježe prijavi.

Prijavu bez odlaganja podnosi i potpisuje doktor medicine koji je bolničku infekciju dijagnosticirao, te je najkasnije u roku od 24 sata podnosi Timu. Svaki zdravstveni radnik obvezan je upozoriti svog voditelja na sumnju na bolničku infekciju, a voditelj je dužan nakon utvrđivanja infekcije istu prijaviti na propisani način.

U slučaju epidemije odmah se obavještava ravnatelj, a izvješće o istoj bez odlaganja se podnosi Timu.

O pojedinačnim prijavama bolničkih infekcija kao i o izvješćima o epidemiji bolničkih infekcija, Tim tjedno obavještava predsjednika Povjerenstva, kako bi se iste analizirale na sastancima Povjerenstva u skladu s Pravilnikom ministra.

Nazočnost višestruko otpornih organizama kao uzročnika infekcije ili kolonizacije sukladno Pravilniku ministra obvezno se navodi prilikom otpusta pacijenta u otpusnom pismu, kao i preporuka o daljnjem liječenju ili skrbi

Članak 17.

Svaki slučaj bolničke infekcije koji je stečen u drugoj ustanovi treba obavezno prijaviti Timu, ali i ustanovi iz koje je premješten, ako prisutnost te infekcije nije bila ustanovljena i evidentirana pri premještaju.

Članak 18.

Povjerenstvo podnosi godišnje izvješće o radu na praćenju, sprečavanju i suzbijanju bolničkih infekcija Upravnom vijeću na usvajanje i Povjerenstvu za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija Ministarstva zdravstva (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo Ministarstva).

Na temelju pristiglih prijava bolničkih infekcija, Povjerenstvo prati broj i kretanje bolničkih infekcija, te podnosi izvješća ravnatelju.

Članak 19.

Izvješće o epidemiji bolničke infekcije podnosi ravnatelj Bolnice ministru nadležnom za zdravstvo i Povjerenstvu Ministarstva.

Ovisno o vrsti epidemije, izvještavaju se i druga tijela sukladno Pravilniku i nalogu ministra.

Članak 20.

Radnici Bolnice koji se ne pridržavaju odredbi ovog Pravilnika, drugih pozitivnih propisa vezano na bolničke infekcije, pojedinačnih naloga, uputa i prijedloga Povjerenstva, kao i oni koji ne prijave slučajeve bolničke infekcije, odgovarat će za povredu radne dužnosti, kao i materijalno za moguću nastalu štetu.

Članak 21.

Troškove svih postupaka i mjera obavljenih u cilju sprečavanja i suzbijanja bolničkih infekcija, osim specifične preventivne djelatnosti za radnike i pacijente u slučaju postojanja indikacije (cijepljenje), snosi Bolnica.

Članak 22.

Za provedbu odredbi Pravilnika Ministarstva zdravstva i ovog Pravilnika odgovoran je ravnatelj Bolnice.

Članak 23.

Upravno vijeće Bolnice dužno je u roku od 30 dana računajući od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika imenovati članove Povjerenstva za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija, a Povjerenstvo je u daljnjem roku od 30 dana dužno imenovati Tim za kontrolu bolničkih infekcija.

Dosadašnje Povjerenstvo za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija nastavlja s radom, do imenovanja novih članova Povjerenstva za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija i Tima za kontrolu bolničkih infekcija u skladu s odredbama ovog Pravilnika,

Članak 24.

Ukoliko za vrijeme važenja ovog Pravilnika bilo koja odredba dođe u suprotnost s odredbom naknadno donesenog propisa, to neće utjecati na valjanost ovog Pravilnika, nego će se umjesto odredbe suprotne zakonu ili drugom propisu neposredno primjenjivati odgovarajuća odredba tog zakona ili drugog propisa.

Članak 25.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o suzbijanju bolničkih infekcija broj: 01-914/1-2014 od 16.06.2014. godine.

Članak 26.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 01-1635/1-2023.

Predsjednik Upravnog vijeća:
mr. sc. Alen Ružić

Utvrdžujem da je ovaj Pravilnik objavljen na oglasnoj ploči Bolnice dana 31.10. 2023. godine.

Ravnatelj:
Denis Kovačić, dr. med. spec.

